

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ
(TAHSİLAT İŞLEMLERİ)
(SERİ NO: 2)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 –(1) Bu Tebliğin amacı; hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen gümrük vergilerinin tahakkuku ile para cezalarına ilişkin kararların düzenlenmesi, bunların tebliği, tahsili, tecili, taksitlendirilmesi ile geri verilmesi veya kaldırılması ve alacağın terkinine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, 29/9/2009 tarihli ve 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Karar ile 7/10/2009 tarihli ve mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Alacak: 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gümrük idarelerince takip ve tahsil gereken gümrük vergileri ile bunlara bağlı fer’i amme alacakları ve para cezalarını,
- b) Asıl yükümlü: Doğrudan temsilde adına ve hesabına beyanda bulunulan, dolaylı temsilde ise hesabına beyanda bulunulan kişiyi,
- c) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,
- ç) Genel Müdürlük: Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğünü,
- d) Gelir eksikliği: Yapılan kontrol ve denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen gümrük vergileri ile bunların fer’ilerini,
- e) Geri verme: Ödenmiş olan gümrük vergilerinin ve para cezalarının tamamen veya kısmen yükümlüsüne geri ödenmesini,
- f) Gümrük vergileri: İlgili mevzuat uyarınca gümrük idarelerince tahakkuk ve tahsil edilen ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü,
- g) Gümrük vergileri alacağına bağlı para cezaları: Tutarının belirlenmesinde bir vergi alacağının dayanak olarak alındığı para cezalarını,
- ğ) Kaldırma: Henüz ödenmemiş olan gümrük vergilerinin ve para cezalarının tamamen veya kısmen alınmamasına karar verilmesini,
- h) Tahsil dairesi: Gümrük idarelerini,
- ı) Para cezaları: Gümrük idarelerince verilir, takip ve tahsil edilen idari para cezalarını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

**Gümrük Vergilerinin Tahakkuku ile Para Cezalarına İlişkin Kararların
Düzenlenmesi, Bunların Tebliği ve Tahsili**

Tahakkukun yapılması

MADDE 4 –(1) Yapılan kontrol ve denetlemeler neticesinde hiç alınmadığı veya noksan alındığı anlaşılan gümrük vergileri için ek tahakkuk işlemleri, zamanasını süreleri göz önüne alınarak yapılır.

(2) Ek tahakkuka esas alacak aslının, 6183 sayılı Kanunun 106 ncı maddesinde belirtilen tutarın altında kalması halinde ek tahakkuk yapılmaz ve vergi aslına bağlı ceza kararı da düzenlenmez.

(3) Şartlı muafiyet rejimlerine girişte veya nihai kullanım izni kapsamında, tahakkuku yapılan ve teminata bağlanan gümrük vergilerine ilişkin olarak, ilgili rejim hükümlerinin ihlali halinde, alacak aslına ilişkin ayrıca tahakkuk yapılmaz.

Tahakkukun tebliği

MADDE 5 –(1) Ek tahakkuku yapılan gümrük vergileri, zamanasını hükümleri dikkate alınarak 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre ek-1’de yer alan kararlar asıl yükümlüye tebliğ edilir.

(2) Aynı gümrük vergilerinin ödenmesinden birden çok yükümlünün müştereken ve müteselsilen sorumlu olduğunun tespiti halinde, ek tahakkuk bu kişilerin her birine ayrı ayrı tebliğ edilir. Gelir eksikliğinin oluşmasında, 6 ncı maddede yer alan hükümler doğrultusunda dolaylı temsilcinin sorumluluğunun tespiti halinde tebligatlar ilgililere aynı anda gönderilir.

(3) İkinci fıkraya hükmü kapsamında dolaylı temsilcinin sorumluluğunun tespit edildiği durumlarda, gümrük müşavirinin bir tüzel kişilik bünyesinde faaliyet göstermesi halinde, gelir eksikliği ilgili tüzel kişiliğe de tebliğ edilir.

(4) Gelir eksikliğinin yükümlülerden biri tarafından ödenmesi halinde, diğer yükümlüler açısından da yükümlülük sona erer.

(5) Gümrük Kanununun 244 üncü maddesi uyarınca uzlaşmanın vaki olması durumunda uzlaşma tutanağının yükümlü tarafından imzalanması tebliğ hükmünde olup ayrıca bir tebligat yapılmaz.

Dolaylı temsilde sorumluluk

MADDE 6 –(1) Gümrük Kanununun 181 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü doğrultusunda dolaylı temsilcinin, beyanda kullanılan verilerin yanlış olduğunu bildiği veya mesleği icabı ve mutad olarak bilmesi gerektiği durumların tespitinde;

- a) Gümrük beyannamelerinin beyanın hazırlanmasına esas alınan belge ve bilgilere uygun olmaması,
- b) Gümrük beyannamesi eki belgeler arasında çelişki bulunması halinde gümrük müşavirinin elindeki imkânlarla bu hususu araştırmamış olması,
- c) Gümrük beyannamesine eklenen belgelerin sahte, yanlış veya hatalı olduğunun ayrıca bir araştırmaya gerek duyulmaksızın anlaşılabilirlik olması,

ç) Gümrük beyannamesine eklenen belgelerin ulusal ve uluslararası mevzuatın ön gördüğü formlara veya şartlara uygun olmaması,

d) Beyanname kapsamı eşyanın cins, nevi ve niteliğinin herhangi bir tahlil veya detaylı bir incelemeye gerek kalmaksızın yapılacak fiziki incelemeyle veya beyanname eki belgelerde yer alan bilgilerden anlaşılabilmesine karşın, tarife yönüyle yapılan beyanın gümrük vergilerini ödememe veya noksan ödeme veya vergi dışı önlemlere tabi olmama sonucunu doğuracak nitelikte olması,

e) Vergi kaybına neden olan işleme ilişkin olarak, sorumlulukları Gümrük Kanununun 181 inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde ortaya konulmak şartıyla haklarında; Gümrük Kanunu, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve ceza koyan ilgili diğer kanunlar kapsamında takibatta bulunulması talebiyle fezleke, rapor veya iddianame düzenlenmiş olması,

hallerinin varlığı araştırılır. Bu hallerden herhangi biri mevcut ise dolaylı temsile yetkili kişiler müştereken ve müteselsilen sorumludur.

(2) Dolaylı temsile yetkili kişilerin sorumluluğunun tespit edildiği durumlarda, ek tahakkuka ilişkin olarak alınan kararlarda yapılan tespitler ispatlayıcı belgelerle birlikte gerekçeli olarak belirtilir.

(3) Dolaylı temsile yetkili kişilerin sorumluluğunun tespit edildiği durumlarda;

a) Asıl yükümlünün onaylanmış kişi statü belgesi veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip olması,

b) Asıl yükümlü adına gümrük idaresi nezdinde, alacağı yetecek miktarda teminatın bulunması,

c) Eşyanın tesliminden önce ek tahakkukun asıl yükümlüye tebliğ edilmiş olması,

hallerinde dolaylı temsile yetkili kişilere ayrıca tebligat yapılmaz.

(4) Bu maddenin uygulanmasında, Posta ve Hızlı Kargo Taşımacılığı yolu ile gelen eşyanın gümrük işlemlerine yönelik olarak yetkilendirilen dolaylı temsilciler için, 10/3/2013 tarihli ve 28583 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Posta ve Hızlı Kargo Taşımacılığı) (Seri No: 4)’nin 10 uncu maddesi hükümleri saklıdır.

Para cezası kararlarının düzenlenmesi ve tebliği

MADDE 7 –(1) Para cezaları gümrük idare amirleri veya yardımcıları tarafından karara bağlanır. Söz konusu ceza kararı, ek-2’de yer alan

örnek esas alınarak hazırlanır.

(2) Ceza kararları, 7201 sayılı Kanun hükümlerine göre ilgisine tebliğ edilir ve tebligat metninde Gümrük Kanununun 242 nci maddesi uyarınca bu karara karşı başvurulabilecek kanun yolu, mercii ve süresi açık bir şekilde belirtilir.

(3) Para cezasına konu fiilin bir tüzel kişilik bünyesinde faaliyet gösteren dolaylı temsilci tarafından işlenmesi durumunda, para cezası ilgili tüzel kişiliğe de tebliğ edilir.

İştirak

MADDE 8 –(1) 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında iştirak hükümlerinin uygulanabilmesi için, para cezasına konu kabahat fiilinin kasıtlı yani bilerek ve istenilerek işlenmiş olması gerekir.

(2) İştirak halinin varlığı tespit edildiğinde, para cezaları ilgililere ayrı ayrı uygulanır ve tebliğ edilir.

(3) Dolaylı temsilcilerin vergi aslına bağlı para cezalarına konu kabahat fiillerine iştirak edip etmediklerine yönelik yapılacak değerlendirmede, bu Tebliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında sayılan hallerde kasten sebep olunup olunmadığı göz önünde bulundurulur.

(4) Vergi aslına bağlı olmayan para cezalarında kabahatin işlenişinde iştirak hallerinin varlığı genel hükümlere göre belirlenir.

Tahakkuk zamaşımı

MADDE 9 –(1) Gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihten itibaren üç yıl içinde tahakkuk ettirmeyen gümrük vergileri, bu süre dolduktan sonra ilgisinden istenmez. Tahakkuk zamaşımı süreleri gümrük idarelerince re'sen dikkate alınır.

(2) Gümrük vergilerinin, ceza gerektiren ve zamaşımı daha uzun olan bir fiile ilişkin olması ve 5607 sayılı Kanun ve diğer ceza kanunları uyarınca mahkemeye intikal ettirilmiş ve bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olması kaydıyla gelir eksikliği, ceza davasının sonuçlanması beklenilmeksizin, ilgili kanunlarda belirlenmiş olan zamaşımı süreleri içerisinde takip ve tahsil edilir.

(3) Gümrük yükümlülüğünün doğduğu olayla ilgili olarak dava açılması zamaşımını durdurur.

(4) Tebliğ edilen gümrük vergilerine karşı, ilk derece mahkemesinde dava açılması tahsilât takibini durdurur. İlk derece mahkemesince yükümlü aleyhine verilen karara karşı itiraz veya temyize gidilmesi, yürütmeyi durdurma kararı verilmediği sürece, tahsilâtı durdurmaz.

Para cezalarında zamaşımı

MADDE 10 –(1) Gümrük vergileri alacağına bağlı para cezalarının zamaşımı, bu para cezalarına ilişkin gümrük vergilerinin zamaşımına tabidir.

(2) Gümrük vergileri alacağına bağlı olmayan maktu ve nispi idari para cezalarında zamaşımı süreleri 5326 sayılı Kanunun 20 nci maddesi hükümleri uyarınca belirlenir.

Ek tahakkuk veya ceza kararlarının birleştirilmesi

MADDE 11 –(1) Konusu ve yükümlüsünün aynı olması, aralarında maddi veya hukuki yönden bağıllık bulunması şartıyla; birden fazla işleme veya beyannameye ilişkin gümrük vergileri ve para cezalarına tek tahakkuk ve tek ceza kararı düzenlenebilir. Kararların ilgili olduğu işlem veya beyanname bilgileri, ek yapılmaksızın kararın içinde belirtilir.

İtiraz

MADDE 12 –(1) Tebliğ edilen gelir eksikliği ve para cezalarına karşı kendisine tebligat yapılan yükümlü tarafından, tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde bir üst makama, üst makam yoksa aynı makama verecekleri bir dilekçe ile itiraz edilebilir.

(2) Aynı gümrük vergilerinin ödenmesinden asıl yükümlü ile birlikte dolaylı temsilcinin müştereken ve müteselsilen sorumlu olması durumunda, taraflardan birinin uzlaşma başvurusunda bulunması, diğerinin ise Kanunun 242 nci maddesine göre itiraz etmesi halinde itiraz, uzlaşma talebi sonuçlandıktan sonra değerlendirmeye alınır.

(3) Alacağına ilişkin olarak idare tarafından düzenlenerek ilgililere tebliğ edilen kararlara karşı ilgililerden birinin idari yargıya başvurusu durumunda, aynı alacağına dair diğeri hakkında yapılacak işlemler, tahsil zamaşımı süreleri dikkate alınarak, idari dava süreci sonuçlarına göre değerlendirilir. Vergi aslına bağlı olmayan para cezalarına konu kabahat fiilinin iştirak dahilinde işlenmesi durumunda bu hüküm uygulanmaz.

(4) Yapılan itiraz başvurularının, otuz gün içerisinde sonuçlandırılması gerekmekte birlikte eğer bu süre zarfında karar alınamayacak ise sürenin dolmasından önce, süre aşımını gerekli kılan gerekçeler ve ek süre yükümlüye bildirilir.

Gümrük vergileri ile para cezalarının kesinleşmesi

MADDE 13 – (1) Gümrük vergileri ve para cezalarına ilişkin olarak tebliğ edilen kararlar;

a) İtiraz edilmemesi halinde, tebliğ edildiği tarihten itibaren Gümrük Kanununun 242 nci maddesinde belirtilen 15 günlük idari itiraz süresinin bitiminde,

b) Gümrük Kanununun 242 nci maddesi uyarınca idari itirazda bulunulması halinde, itirazın reddine ilişkin kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren bu karara karşı idari yargıya başvurma için 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununda belirtilen sürenin bitiminde,

c) İdari itirazın reddedilmesi üzerine idari yargıya başvurulması halinde, nihai yargı kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren, söz konusu yargı kararına bir üst mahkeme nezdinde itiraz veya temyiz yoluna gidilmesi için gerekli olan otuz günlük süre içerisinde üst mahkemeye başvurulmaması halinde, söz konusu sürenin bitiminde,

ç) İdari yargı kararına karşı bir üst mahkeme nezdinde başvuru yapılmışsa başvuru üzerine verilen kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren kararın düzeltilmesi talebinde bulunulması için gerekli olan on beş günlük süre içerisinde kararın düzeltilmesi talebinde bulunulmaması halinde, söz konusu sürenin bitiminde,

d) Süresi içinde idari yargı kararının düzeltilmesi talebinde bulunulması halinde, idare lehine verilen kararın tebliğ edildiği tarihte, kesinleşir.

(2) Gümrük Kanununun 244 üncü maddesi uyarınca başvuruda bulunulması ve uzlaşılması durumunda, gümrük vergileri ile para cezaları uzlaşılan tutarlar üzerinden kesinleşir.

Gümrük vergileri ile para cezalarının takibi ve tahsili

MADDE 14 –(1) Kesinleşen ve 6183 sayılı Kanunun 55 ve müteakip maddeleri gereğince takibi gereken alacaklara ilişkin tebligatlar, mezkur Kanunun 8 inci maddesi uyarınca 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun tebligat hükümlerine göre yapılır.

(2) Düzenlenen gümrük vergileri ve para cezalarına ilişkin kararlar, tarih sırasına göre numara verilerek ilgili programlara kaydedilir.

(3) 4 üncü maddenin üçüncü fıkrasının uygulanmasında gümrük idaresince yükümlüsüne, söz konusu alacağın, 6183 sayılı Kanunun 37 nci maddesinde belirtilen bir aylık ödeme süresi içinde ödenmesi gerektiği hususu bildirilir.

(4) Zamaşımına uğramış gümrük vergilerini ve para cezalarını yükümlününün ödemek istemesi durumunda rızaen yapılacak ödemeler kabul olunur.

(5) 5326 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca idari para cezalarının, ilk taksitinin peşin ödenmesi koşuluyla, bir yıl içinde ve dört eşit taksit halinde ödenmesine ceza kararını veren gümrük idaresince, bu konuda ödeme süresi içerisinde yapılacak yazılı başvuru üzerine karar verilebilir.

Gecikme zammı ve gecikme zammı oranında faiz uygulanması

MADDE 15 –(1) Hiç alınmayan veya eksik alınan gümrük vergilerine, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten, vergilerin kesinleştiği tarihe kadar olan süre için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre tespit edilen gecikme zammı oranında faiz uygulanır. Söz konusu faiz, Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen aylık gecikme zammı oranı on iki ile çarpılmak suretiyle yıllık orana dönüştürülerek ve formül-1 kullanılarak hesaplanır.

FORMÜL-1

Gecikme Zammı Oranında Faiz	=	Tutar X (Aylık Gecikme Zammı Oranı X 12) X Gün Sayısı
		36.000

(2) Hiç alınmayan veya eksik alınan gümrük vergilerine ilişkin olarak ilgili gümrük idaresince yapılan tebligata rağmen ödeme süresi içinde ödenmeyen vergiler için, vadenin bitim tarihinden itibaren ödeme tarihine kadar geçen süre için gecikme zammı her ay için ayrı ayrı uygulanır. Bu hesaplamada ödeme tarihi süreye dahil edilir, vade tarihi ise süreye dahil edilmez.

(3) Gecikme zammı, aylık olarak formül-2 kullanılarak hesaplanır. Aylık esasa göre gecikme zammının hesaplanacağı bir aylık süre içinde oran değişikliği yapılırsa söz konusu bir aylık sürenin tamamına eski oran tatbik edilir.

FORMÜL-2

Aylık esasa göre gecikme zammı tutarı	=	Aylık gecikme zammı oranı	X	Ay sayısı	X	Gecikme zammı uygulanacak tutar
---------------------------------------	---	---------------------------	---	-----------	---	---------------------------------

(4) Ay kesirleri için gecikme zammı, 25/12/2003 tarihli ve 5035 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun yürürlüğe girdiği 2/1/2004 tarihinden itibaren günlük esasa göre formül-3 kullanılarak hesaplanır. (Ek-10'da örnek verilmiştir).

FORMÜL-3

Günlük esasa göre gecikme zammı tutarı	=	(Aylık gecikme zammı oranı/30)	X	Gün sayısı	X	Gecikme zammı uygulanacak tutar
--	---	--------------------------------	---	------------	---	---------------------------------

(5) 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin üçüncü fıkrası doğrultusunda, gümrük idarelerince verilen idari para cezalarına gecikme zammı oranında faiz ve gecikme zammı uygulanmaz.

(6) Gümrük Kanununun 244 üncü maddesinin beşinci fıkrası gereğince, uzlaşılın vergilerin alınması gerektiği tarihten itibaren uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre tespit edilen gecikme zammı oranında faiz uygulanır.

Mahal tanımı

MADDE 16 –(1) 6183 sayılı Kanunun 5 inci maddesi uyarınca takibat, alacaklı amme idaresinin mahalli tahsil dairesince yapılır. Borçlu veya malları başka mahallerde bulunduğu takdirde tahsil dairesi, borçlunun veya mallarının bulunduğu mahalde yapılacak takipleri o mahaldeki aynı neviden amme idaresinin tahsil dairelerine niyabeten yaptırır.

(2) Büyükşehir belediyesi sınırları içinde bulunan gümrük idareleri için mahal, büyükşehir belediyesi sınırı, illerde bulunan gümrük idareleri için mahal, merkez ilçe sınırları, ilçelerde bulunan gümrük müdürlükleri içinse mahal, ilçe sınırlarıdır.

(3) Büyükşehir ve ilçe belediye sınırları içinde birden fazla gümrük müdürlüğü olması durumunda bu müdürlüklerin yetki mahalleri, gümrük ve ticaret bölge müdürlükleri tarafından belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tecil ve Taksitlendirme

Gümrük Kanununa göre ödemenin ertelenmesi

MADDE 17 – (1) Gümrük Kanununun 198 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, yükümlünün, gümrük vergilerinin tebliğinden itibaren tanınan on beş günlük ödeme süresi içinde talep etmesi halinde ödeme, teminat alınmak şartıyla başvuru tarihinden itibaren otuz güne kadar ertelenebilir.

(2) Ödemesi ertelenen gümrük vergileri ile birlikte, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil faizi alınır. Söz konusu tecil faizinin hesaplanmasında 24 üncü maddede yer alan formül-4 kullanılır.

6183 sayılı Kanun çerçevesinde ödemenin ertelenmesi

MADDE 18 –(1) 6183 sayılı Kanun çerçevesinde, zamanında alınmadığı veya noksan alındığı için sonradan yükümlüden istenen gümrük vergileri ile bu vergilerden kaynaklanan para cezaları için yapılan başvurunun ilgili gümrük idaresi tarafından uygun bulunması halinde tecil ve taksitlendirme işlemi yapılır.

(2) Söz konusu başvurunun reddi durumunda ise 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca mezkûr alacağın, ret kararının tebliğinden itibaren azami otuz gün içinde tecil faizi uygulanmak suretiyle ödenmesi mümkündür.

Tecil ve taksitlendirme yetkisi

MADDE 19 –(1) İdari para cezalarının taksitlendirilmesine ilişkin 5326 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi uyarınca yapılan, gümrük vergilerinin ve para cezalarının tecil ve taksitlendirme taleplerinde;

- 250.000 liraya kadar olan tutarlar için gümrük müdürlükleri,
- 250.000 liradan - 1.000.000 liraya kadar olan tutarlar için gümrük ve ticaret bölge müdürlükleri,
- 1.000.000 lira ve üzerindeki tutarlar için Gümrük ve Ticaret Bakanlığı,

Tecil ve taksitlendirme başvuru süresi, şekli ve yeri

MADDE 20 –(1) Alacağın tecil edilmesi ve taksitlendirilmesine yönelik başvuru, alacağın ilgisine tebliğinden itibaren, haczedilen malların paraya çevrilmesi aşamasına kadar yapılabilir.

(2) Alacağın tecil edilmesi ve taksitlendirilmesi talebinde bulunacak yükümlülerin başvurularını, ek-3'te yer alan Tecil ve Taksitlendirme Talep Formu, Taksitlendirilmesi İstenilen Borç Bilgileri ve Mali Durum Bildirim Formunu doldurarak, ilgili gümrük beyannamesi ve ekleri ile birlikte ilgili gümrük müdürlüklerine yapmaları gerekir.

(3) İlgili gümrük müdürlükleri tarafından söz konusu talebin ilk incelemesi yapılır, varsa eksik bilgi ve belgelerin on beş gün içinde tamamlanması istenilir.

(4) Tecil ve taksitlendirmeye ilişkin yazılı talebin ilgili gümrük idaresinin kaydına girdiği tarih, bu konuda yapılacak süre ve tecil faizi hesaplamalarına esas alınır.

Çok zor durum halinin tespiti

MADDE 21 –(1) Çok zor durum halinin tespitinde yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince hazırlanan Çok Zor Durum Halinin Tespitine İlişkin Rapor dikkate alınır.

(2) Çok Zor Durum Halinin Tespitine İlişkin Rapor, yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından tespit işlemleri için gerekli inceleme ve araştırmanın tamamlanmasını müteakiben, 5/5/2011 tarihli ve 27925 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği) (Seri No:2)'nin uygulanmasına ilişkin yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği rehberinin ilgili bölümlerinde belirtilen usul ve esaslara uygun şekilde düzenlenir.

(3) İhbar, şikâyet veya bariz bir şüphe olması durumunda Genel Müdürlükçe Tecil ve Taksitlendirme Talep Formu veya Çok Zor Durum Halinin Tespitine İlişkin Rapor da yer alan bilgilerin doğru olup olmadığı yönünde gerekli inceleme yapılır. Yapılacak olan inceleme sonucunda oranların hesaplanmasına esas olan bilgilerin doğru olmadığı anlaşılmaması halinde tecil ve taksitlendirme işlemi iptal edilir. Yanıltıcı rapor düzenlediğinin tespit edilmesi halinde, ilgili yetkilendirilmiş gümrük müşaviri hakkında Gümrük Kanununun geçici 6 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

(4) Borçlunun çok zor durum halinin tespitinde; "[Kasa+Banka+Kısa Vadeli Alacaklar]/Kısa Vadeli Borçlar" formülü sonucu bulunacak oranın "1" ve altında olması borçlu açısından "çok zor durum hali" olarak kabul edilir.

(5) Kamu kurum ve kuruluşlarının çok zor durum hali tespitleri Genel Müdürlükçe yapılır.

Teminat

MADDE 22 – (1) Tecil ve taksitlendirme işlemlerinde gümrük idarelerince kabul edilecek teminatlar şunlardır:

- Para,
- Bankalar ve özel finans kurumları tarafından verilen süresiz teminat mektupları,
- Hazine bonusu,
- Devlet tahvili,
- Gümrük idarelerince hacedilmiş taşınır ve taşınmaz mallar.

(2) Gümrük idaresince haczedilmek suretiyle teminat olarak alınması mümkün olan taşınır ve taşınmazların teminat olarak gösterilmesi halinde, bu nitelikteki malların durumu, olayına münhasır olarak farklılık gösterebileceğinden, değer tespitine ilişkin raporlar da dikkate alınarak öncelikle satış kabiliyeti yüksek olan, muhafazası kolay, zaman içinde değer yitirmeyen ve alacağın tahsilini kolay kılan nitelikteki taşınır ve taşınmazların teminat olarak alınmasına dikkat edilir.

- (3) Tecil ve taksitlendirme işlemlerinde teminat olarak kara taşıtları, deniz taşıtları veya gayrimenkuller gösterilmiş ise değer tespitlerinde;
- a) Sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde yetkilendirilmiş değerlendirme uzmanları veya değerlendirme şirketleri tarafından düzenlenen raporlar,
- b) Ticaret, sanayi ve deniz ticaret odaları ile Türk mühendis ve mimar odaları veya bunların bağlı olduğu birlik yönetimlerinde bilirkişilik, eksperlik ve hakemlik yapma yetkisi verilenler tarafından düzenlenen raporlar,
- c) Kara taşıtlarında kasko değerini gösteren belgeler ile sigortalı diğer taşıtlarda sigortaya esas değeri gösteren ve sigorta şirketleri tarafından hazırlanmış poliçe ve raporlar,
- ç) Bankalar tarafından yaptırılan değer tespitine ilişkin raporlar,
- d) Hukuk mahkemelerince tayin edilmiş bilirkişilerce düzenlenen raporlar, esas alınır.

(4) Hukuk mahkemelerince tayin edilmiş bilirkişiler hariç olmak üzere değer tespitine ilişkin düzenlenen raporlarda, raporu düzenleyen bilirkişilere ait yetki veya ruhsat belgelerinin eklenmesi zorunludur.

(5) Gösterilen teminat, kara taşıtları ile menkul hükümünde olan deniz taşıtları hariç taşınır ise öncelikle değer tespiti yapılır. Taşınırın niteliğine göre gerek görülmesi halinde bilirkişilere değer tespit ettirilir ya da ilgili meslek odalarından görüş alınır veya emsal mallar için piyasa araştırmasına gidilerek değer tespiti yapılır veya yaptırılır.

(6) Değer tespitine ilişkin bilirkişi raporlarında önerilen hususlarda tereddüde veya şüpheye düşülmesi halinde, başka bir bilirkişi raporu düzenlenmesi istenmek suretiyle işlem yapılır.

(7) 6183 sayılı Kanununun 11 inci maddesine göre borçlu, maddi teminat gösteremediği takdirde, muteber bir şahsı müteselsil kefil ve müşterek müteselsil borçlu olarak gösterebilir. Şahsi kefaleti ve gösterilen kefil veya kefilleri kabul edip etmemek hususu ile kefilin mali durumu ve borç ödemedeki iyi niyeti konusundaki takdir hakkı gümrük idaresine aittir. Gerektiğinde gümrük idaresi kefiliden, borcu karşılayacak miktarda mal varlığı olup olmadığını belgelendirmesini isteyebilir ve kefil tarafından gösterilen mallar ile ilgili olarak değer tespitleri yaptırabilir. Şahsi kefaletin, 30/6/2007 tarihli ve 26568 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tahsilât Genel Tebliği Seri:A Sıra No:1’in ek-5’inde yer alan noter onaylı Tecil Kefalet Senedi ile tesis edilmesi gerekir.

(8) Yükümlünün gümrük idaresine verdiği teminat, ödemedeki düzenliliği ve borcunun azalmasına bağlı olarak yeni bir teminat ile değiştirilebilir.

Tecil ve taksitlendirmeye ilişkin gümrük idarelerince yapılacak işlemler

MADDE 23 –(1) Tecil ve taksitlendirme başvurusunu alan gümrük idaresi ilk incelemeleri yaparak yetkisini aşan tutarlar için ilgili dosyayı kendi görüşüne de yer vererek yetki limitine göre bağlı bulunduğu gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne veya bölge müdürlüğü kanalıyla Bakanlığa gönderir.

(2) Gümrük müdürlüklerince tecil talebinde bulunanlara, ek-4’te gösterilen şekilde bir yazı gönderilir ve teklif ettikleri taksit veya miktarları zamanında ödeyip ödemedikleri izlenir. Tecil talebi hakkında karar verilirken, yükümlünün taksitleri zamanında ödeyip ödemediği hususu değerlendirme sırasında göz önünde bulundurulur.

(3) Gümrük müdürlükleri tarafından, tecil ve taksitlendirme kapsamına alınacak borç tutarı, gümrük yükümlülüğünün doğmasından, tecil ve taksitlendirme talep tarihine kadar (bu tarih hariç) geçen süre için 15 inci maddede belirtilen formüller kullanılarak belirlenir ve tecil faizinin hesaplanmasından önce bu tutara, varsa para cezaları da eklenir.

(4) Azami tecil ve taksitlendirme süresi otuz altı aydır. İdarece yapılacak değerlendirme neticesinde borcun daha az bir sürede ödenebileceğine kanaat getirilmesi halinde, daha az süreli tecil ve taksitlendirme yapılabilir.

(5) Borcunun tecilini talep eden, ancak talepleri uygun görülmemekle reddedilen yükümlülere bu durum bir yazı ile bildirilir.

(6) Tecil ve taksitlendirme talebinin uygun bulunması halinde ek-5’te yer alan örneğe uygun Tecil ve Taksitlendirme Kararı düzenlenir. Yetki limitleri dâhilinde gümrük ve ticaret bölge müdürlüğü veya Bakanlık tarafından düzenlenen Tecil ve Taksitlendirme Kararı, başvurunun yapıldığı gümrük müdürlüğüne gönderilir.

(7) İlgili gümrük müdürlüğü tarafından Tecil ve Taksitlendirme Kararı, ek-6’daki örneğe uygun bir yazı ile borçluya tebliğ edilir. Söz konusu yazıya, ek-7’de yer alan Ödeme Planı da eklenir. Alınan kararlar gümrük idareleri tarafından derhal uygulanır.

(8) İdarece belirlenen şartların yükümlü tarafından kabul edilmesi esastır. Yükümlü tecil ve taksitlendirme şartlarını kabul ettiğini yazılı olarak Bakanlığın ilgili birimine bildirebileceği gibi, tecil ve taksitlendirmenin kabul edilmesine ilişkin kararın müdürlükte kalan nüshasını imzalamak suretiyle de beyan edebilir.

Tecil faizi hesaplanması

MADDE 24 –(1) Tecil faizi hesaplamalarında esas alınacak tutar, gümrük vergileri, gecikme zammı oranında faiz ve/veya gecikme zammı ile para cezalarının toplamıdır.

(2) Gecikme zammı hesabında dikkate alınacak süre, vade gününü takip eden tarih ile tecil ve taksitlendirme talebinin yapıldığı tarih (talep tarihi hariç) arasında kalan süredir.

(3) Tecil ve taksitlendirme talebi, borcun vadesinden önce veya vadesinde yapılmış ise vade gününü takip eden tarihten ödeme tarihine; vade tarihinden sonra yapılmış ise tecil talep tarihinden (bu tarih dâhil), ödeme tarihine kadar (bu tarih dâhil) geçen süre için tecil faizi uygulanır ve taksitlerle birlikte tahsil edilir. Tecil edilen borcun taksit sürelerinden önce bir kerede ödenmesi mümkündür. Bu durumda tecil faizi, tecil talep tarihinden ödeme tarihi arasında geçen süre için ödeme tutarı üzerinden hesaplanır.

(4) Tecil faizi, toplam borç tutarının taksitlendirme yapılan ay sayısına bölünmesi suretiyle bulunan her bir taksit tutarı üzerinden ve tecil edilen süreler dikkate alınarak aşağıdaki formül kullanılarak hesaplanır (Ek-11’de örneği verilmiştir).

FORMÜL-4

Tecil Faizi =	Taksit Tutarı X Yıllık Tecil Faizi Oranı X Gün Sayısı
	36.000

Tecil ve taksitlendirme talebinin reddedilmesi

MADDE 25 – (1) Tecile yetkili makamlarca; borç tutarına, borçlunun zor durumuna, gösterdiği teminatın miktar ve niteliğine, daha önce yapılan tecil ve taksitlendirmelerde borcunu düzenli ödeyip ödemediği gibi hususlara bakılır. Yapılan değerlendirme neticesinde uygun bulunmayan talepler kabul edilmez.

Taksitlerin süresinde ödenmemesi

MADDE 26 –(1) Aylık taksitlerin ve diğer şartların, yükümlülerce yerine getirilmemesi durumunda muaccel hale gelen alacağın tahsil için 6183 sayılı Kanununun 56 ncı maddesi uyarınca, borcun yedi gün içinde ödenmesi gerektiği, aksi halde teminatın paraya çevrileceği veya diğer şekillerle cebren tahsile devam olunacağı borçluya bildirilir. Söz konusu süre içerisinde borç ödenmediği takdirde teminat, söz konusu Kanun hükümlerine göre paraya çevrilerek cebren tahsile devam edilir.

(2) Tecil şartlarına uyulmaması hallerinde tecil edilmiş borçların normal vade tarihinden ödeme tarihine kadar gecikme zammı hesaplanır. Bu borçlar için daha önce ödenmiş olan tecil faizleri, hesaplanan borçtan veya borçlardan mahsup edilir. Ancak tecil edilen alacağın gecikme zammı uygulanamayan bir alacak olması halinde, bu alacaklar için ödenmiş olan tecil faizi iade veya mahsup edilmez, hazineye irat olarak kaydedilir.

Tecilin geçerli sayılması

MADDE 27 –(1) Ödenmesi gereken taksit tutarlarının süresinde ödenmemesi tecil ihlaline neden olmakla birlikte, yükümlülerin taksitlendirme süresi içerisinde tecilin geçerli sayılması yönünde talepte bulunmaları halinde, bu talep tecili yapan idarece değerlendirilerek sonuçlandırılır.

(2) Tecilin geçerli sayılması, daha evvel tecil edilen bir borca karşılık yapılan ödemelerin geçerli sayılması ve kalan tutarın da belirlenen bir plan

dahilinde ödenmesine izin verilmesidir.

(3) Tecilin geçerli sayılması durumunda, tecil faizi hesaplanmasında ve taksitlendirme süresinin belirlenmesinde ilk müracaat tarihi esas alınır.

(4) Tecilin ihlaline neden olan taksitin son taksit olması halinde yükümlülerin tecilin geçerli sayılmasına ilişkin taleplerini en geç son taksit ödeme süresini izleyen ayın sonuna kadar yapmaları ve ihlal edilen taksit tutarı ile hesaplanan tecil faizini tecilin geçerli sayıldığına ilişkin yazının tebliğ edildiği tarihten itibaren beş iş günü içinde ödemeleri gerekir. Bu tarihten sonra yapılacak başvurular üzerine tecil geçerli sayılmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Terkin**

Terkin işlemleri

MADDE 28 – (1) 6183 sayılı Kanunun 102 nci maddesine göre zamanaşımına uğramış alacakların terkin izninin alınması için, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kanuna dayanılarak hazırlanan ve 30/12/2006 tarihli ve 26392 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ekinde yer alan “Bütçe Gelirleri Tahakkuk Artıklarından Zamanaşımına Uğramış Olanlara İlişkin Ayrıntı Cetveli” kullanılır (Ek-8).

(2) Zamanaşımının 6183 sayılı Kanunun 103 üncü maddesine göre kesilmesi halinde, amme alacağının zamanaşımı süresinin hesabına daima zamanaşımının kesildiği tarihin rastladığı takvim yılı takip eden takvim yılı başı esas alınarak devam edilir. Zamanaşımının Kanunun 103 üncü maddesinde sayılan durumlardan herhangi birisinin tatbiki suretiyle kesilmesi halinde, cetvelin, “Zamanaşımını Tayine Esas Olan Tarih” sütununa amme alacağının zamanaşımı başlangıç tarihi yazılmakla beraber, ayrıca cetvelin “Zamanaşımının En Son Kesildiği Tarih” sütununda da zamanaşımının en son kesildiği tarih gösterilir.

(3) Zamanaşımının 6183 sayılı Kanunun 104 üncü maddesi gereğince borçlunun yabancı memlekette bulunması, hileli iflas etmesi veya terekenin tasfiyesi dolayısıyla durması halinde, cetvelin “Zamanaşımı Süresinin Başlangıç Tarihi” sütununda, yukarıda birinci maddede açıklandığı şekilde amme alacağının normal zamanaşımı başlangıç tarihi gösterilmekle beraber, cetvelin açıklama sütununda ayrıca zamanaşımını durduran sebep ile süresi belirtilir. Bu durumdaki alacaklarda zamanaşımının durmasından önce veya sonra zamanaşımı kesilmişse, cetvelin “Zamanaşımının En Son Kesildiği Tarih” sütununda aynı zamanda zamanaşımının kesildiği tarih gösterilir.

(4) 6183 sayılı Kanunun 102, 103 ve 104 üncü maddeleri kapsamında değerlendirilerek terkin edilmesi gereken amme alacaklarına ilişkin olarak, gümrük idareleri tarafından gerçekleştirilecek incelemeler sonucunda tespit edilecek terkin tabi amme alacaklarına dair bilgiler, ek-8’de yer alan Bütçe Gelirleri Tahakkuk Artıklarından Zamanaşımına Uğramış Olanlara İlişkin Ayrıntı Cetveline, söz konusu cetvelin ilgili tüm sütunları eksiksiz, doğru ve okunaklı bir şekilde doldurularak kaydedildikten sonra, gerekli terkin izninin alınmasını teminen Gelir İdaresi Başkanlığına iletilmek üzere Genel Müdürlüğe gönderilir. Terkin izninin alınmasını müteakip ilgili gümrük idaresi işlemleri sonuçlandırır.

Tahsil imkansızlığı sebebiyle terkin

MADDE 29 – (1) 18/2/2009 tarihli ve 5838 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 32 nci maddesinin on birinci fıkrası ile 6183 sayılı Kanunun 106 ncı maddesinde yapılan değişiklik uyarınca; amme idarelerince tahsil zamanaşımı beklenilmeksizin terkin olunabilecek amme alacağı 20 lira (bu tutar dahil) olarak belirlenmiş olup, 6183 sayılı Kanunun 106 ncı maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, tahsil imkansız veya tahsili için yapılacak giderlerin alacaktan fazla bulunduğu anlaşılan 20 liraya kadar olan amme alacağının terkin yetkisi gümrük müdürleri veya vekillerine aittir. Bu kapsamda yapılacak terkin işleminde terkin cetveli düzenlenmez ve terkin izni alınmaz. Gümrük müdürleri veya vekilleri tarafından verilecek “takipten vazgeçme onayı” takibat dosyasında muhafaza edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gümrük Vergilerinin Geri Verilmesi veya Kaldırılması

Gerri verme veya kaldırmanın kapsamı

MADDE 30 –(1) Kanunen ödenmemeleri veya tahakkuk ettirilmemeleri gereken gümrük vergileri, söz konusu vergilerin yükümlüye tebliği ve ilgilinin bu tebliği izleyen üç yıl içinde gümrük idaresine Gümrük Yönetmeliğinin ek-78’inde yer alan form ile müracaatı üzerine geri verilir veya kaldırılır.

(2) Gerri verme veya kaldırma talebi, Gümrük Yönetmeliğinin 500 üncü maddesindeki limitlere göre ilgili gümrük idaresi tarafından incelenir ve yetkili idare amirince imzalanarak karara bağlanır.

(3) Kontrol ve denetleme sonucunda, gerri verme veya kaldırma hallerinden birinin tespiti durumunda, gümrük vergilerinin yükümlüye tebliğinden itibaren üç yıl içinde gerri verme veya kaldırma işlemi doğrudan yapılır.

(4) Bir gümrük beyannamesine dayanılarak ödenmiş olan gümrük vergileri, bu beyannamenin iptal edilmesi üzerine ilgilinin, Gümrük Kanununun 46 ve 70 inci maddelerinin ikinci fıkralarında belirtilen süreler içerisinde gerri verme talebinde bulunması halinde verilir.

(5) Beyannamenin tescil tarihi itibarıyla, kusurlu veya ithallerine esas teşkil eden sözleşme hükümlerine aykırı olduklarından bahisle, ithalatçı tarafından kabul edilmeyen eşyaya ait ithalat vergilerinin gerri verilebilmesi; buna ilişkin başvurunun bir yıllık başvuru süresi içinde yapılması, söz konusu eşyanın ilk kullanım dışında kullanılmamış olması (bir kere kullanılarak tüketilen eşya hariç) ve eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihraç edilmesi koşullarına bağlıdır.

(6) Gümrük vergileri Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşma hükümleri çerçevesinde, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek hallerde gerri verilir veya kaldırılır.

Gerri verme veya kaldırma işlemlerine ilişkin gümrük idaresince yapılacak işlemler

MADDE 31 –(1) Gerri verme başvurusunun şeklen incelenmesi, gerekli bilgi ve belgelerin veya noksanlıklarının tamamlattırılması sonucunda başvurunun kabul edilmesi, alınan kararların talep sahibine ve adma talepte bulunulana tebliği, tutulacak kayıtlar ve benzeri tamamlayıcı işlemler, başvurunun yapıldığı gümrük idaresince yerine getirilir.

(2) Gerri verme veya kaldırma işleminin bölge müdürlükleri veya Bakanlıkça sonuçlandırılacak olması halinde, ilgili gümrük idaresince başvuru formu ekine beyanname, dolayım belgeleri ve ekleri, menşee belgeleri ve ekleri ile gerri verilmesi istenilen vergilerin tahsiline ilişkin vezne alındısı eklenir ve gerri verilmesi veya kaldırılması talep edilen tutarın doğruluğu kontrol edilerek ve görüş belirtilerek ilgili gümrük ve ticaret bölge müdürlüğüne veya Bakanlığa gönderilir.

(3) Beyanım bağlayıcılığı, idareye karşı beyannameye yer alan eşyadan kaynaklanan vergiler ve para cezaları açısından yükümlünün yaptığı beyanla sorumlu olduğunu ifade eder. Bu durumun tersine söz konusu hükümler, yükümlüye karşı vergilerin ve para cezalarının gerri verilmesi konusunda idarenin sorumluluğunu ortadan kaldırmamaktadır. Bu nedenle, beyanname ekinde yer alan belgelere aykırı olarak, beyanname üzerinde ağırlık, adet, ölçü, kıymet veya döviz cinsinin yanlış yazılması gibi nedenlerden ötürü fazla ödenen veya gümrük idaresince fazla tahakkuk ettirilen gümrük vergilerinin, aynı Kanunun 211 inci maddesi kapsamında gerri verilmesi veya kaldırılması yönündeki talepler kabul edilerek değerlendirilir.

(4) Gerri verme başvurularının, otuz günlük süre içerisinde sonuçlandırılması, eğer bu süreye uyulamıyorsa, sürenin dolmasından önce, süre aşımını gerekli kılan gerekçeler ile talep hakkında karar vermek için gerekli görülen ek süreyi de belirterek yükümlüye bildirimde bulunulması gerekir.

(5) Gümrük vergileri kapsamındaki Katma Değer Vergisinin gerri verme başvurusu, Gümrük Yönetmeliğinin ek-78’indeki Gerri Verme veya Kaldırma Başvurusu Formu ile yapılır. Gerekli değerlendirme sonucunda Katma Değer Vergisinin gerri verilmesine veya mahsuben gerri verilmesine karar verilir.

a) İndirim hakkına sahip olmayanlarla ilgili olarak, gerri vermenin yapılabilmesi için yükümlülerin bağlı olduğu vergi dairesinden alınacak belgeye istinaden Gümrük Yönetmeliğinin 506 ncı maddesine göre işlem yapılır.

b) İndirim hakkına sahip olanlarla ilgili olarak, gümrük idaresi fazla veya yersiz tahsil ettiği vergi tutarını, indirim hakkına sahip yükümlünün vergi dairesine doğrudan göndereceği, ekinde gerri verme veya kaldırma başvurusu formu ile gerri verme kararının onaylı birer örneği yer alan bir yazı ile bildirir.

(6) Gümrük Yönetmeliğinin 180 inci maddesi uyarınca mavi ve yeşil hat kontrol türleri kapsamında işlem görmüş gümrük beyannamelerine ilişkin gerri verme veya kaldırma başvurularının değerlendirilmesinde, yükümlü nezdinde ayrıca bir inceleme veya tespit yapılmasına gerek bulunması

durumunda, buna ilişkin tespit işlemleri yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine yaptırılabilir.

Geri verme veya kaldırma işlemlerinde süreler

MADDE 32 –(1) Geri verme veya kaldırma taleplerine ilişkin başvurunun Gümrük Kanununun 211, 212, 213 ve 214 üncü maddeleri ile Gümrük Yönetmeliğinin ilgili maddelerinde belirlenen süreler içinde yapılması gerekir.

(2) Gümrük Kanununun 197 nci maddesi uyarınca, yapılan kontrol ve denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenerek tahsil edilen gümrük vergilerine ilişkin bir geri verme talebi olması durumunda, buna ilişkin başvurunun ek tahakkukun tebliği tarihinden itibaren üç yıl içinde yapılması gerekir.

Telafi edici verginin geri verilmesi

MADDE 33 –(1) Gümrük Kanununun 212 nci maddesine göre, dahilde işleme rejimi kapsamında işlem gören ihracat beyannamesinin iptali üzerine, bu beyannameyle ilgili tahakkuk veya tahsil edilen telafi edici verginin geri verilmesi veya kaldırılması için, Gümrük Yönetmeliğinin 417 nci maddesindeki beyanname iptali için belirlenen süre içerisinde talefti bulunulması gerekir.

(2) Dahilde işleme izin belgesi ile iribatlandırılarak ihrac edilen eşyaya ait ihracat beyannamesinin daha sonra ihracatçı birliklerince belge taahhüt hesabının kapatılmasında kullanılmaması halinde, bu ihracat beyannamesiyle ilgili olarak ödenen telafi edici verginin geri verilmesinin veya kaldırılmasının istenilmesi durumunda;

a) A.TR dolaşım belgesi kapsamı eşyanın serbest dolaşımında bulunduğu,

1) Belge kapsamı eşyanın üretiminde kullanılan girdilerin temin ediliş belgeleri,

2) Üçüncü ülke menşeli girdi kullanıldı ise giriş beyannameleri,

3) Üretici firmanın kapasite raporu,

4) Belge kapsamı eşyanın çıkış beyannamesi;

b) EUR.1 dolaşım sertifikası kapsamı eşyanın tercihli menşe statüsüne sahip olduğunun,

1) İhracatçı tarafından düzenlenen "İhracatçı beyanı" eki tüm belgelerin,

2) Eğer belge kapsamı ürün tamamıyla Türkiye'de elde edilmiş ise temin ediliş faturaları veya müstahsil makbuzları,

3) Ürün tamamıyla Türkiye'de elde edilmemiş ise ürünün bünyesine giren üçüncü ülke menşeli girdinin nereden temin edildiği ve üzerinde ne gibi bir işlem ve işçilik yapıldığına ilişkin imalatçı beyannamesi,

4) Belge kapsamı eşyanın üretiminde kullanılan girdilerin Avrupa Birliği, Avrupa Serbest Ticaret Birliği üyesi ülkeler ve Serbest Ticaret Anlaşması imzalanan ülkeler menşeli olması halinde bu durumları ispat eder belgeler (EUR.1, fatura beyanı ve tedarikçi beyanı) esas alınmak ve gerekmesi halinde ek bilgi ve belge istemek suretiyle,

tespit edilmesini müteakip geri verilir veya kaldırılır.

(3) Dahilde işleme rejimi kapsamında yapılan ihracat sırasında yanlışlıkla (kur, vergi oranının yanlış hesaplanması ve benzeri nedenlerle) fazla alındığı anlaşılan telafi edici vergi, Gümrük Kanununun 211 inci maddesi ikinci fıkrasında belirtilen süre içerisinde talepte bulunulması halinde geri verilir.

(4) Dahilde İşleme Rejimi kapsamında yapılan ihracat sırasında tahsil edilmiş telafi edici verginin konusu olan üçüncü ülke menşeli eşya girdisinin gerçekte beyan edilenden daha az miktarda kullanılmış olması nedeniyle, ödenmesi gerekenden daha fazla ödenmiş olan telafi edici verginin Gümrük Kanununun 211 inci maddesi uyarınca yapılacak geri verme veya kaldırma başvurularının, telafi edici vergisi ödenmiş ihracat beyannamesi bünyesindeki eşyada üçüncü ülke menşeli girdinin daha az miktarda kullanıldığı ve işlenmiş ürünün bir kısmının serbest dolaşımında bulunan eşyadan üretildiğinin ispatlanmasına bağlı olarak geri verilir veya kaldırılır.

(5) AB ile ticarete kullanılan A.TR Dolaşım Belgesi ve serbest ticaret anlaşmaları çerçevesinde kullanılan menşe ispat belgelerinin (EUR.1, EUR.MED, fatura beyanı, menşe beyanı ve benzeri) usulüne uygun bir şekilde düzenlenmemesi ya da düzenlenmemesi gerektiği halde düzenlenmesi nedeniyle telafi edici verginin geri verilmesi veya kaldırılması için, Gümrük Kanununun 211 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süre içerisinde talep edilmesinin yanında, bahse konu dolaşım belgelerinin asıllarının ilgili gümrük idaresine iade edilmiş olması veya ithalat sırasında kullanılmadığını belirten ithalatçı ülke gümrük idaresinden temin edilecek resmi bir yazının ibrazı gerekir.

Para cezalarının geri verilmesi ve kaldırılması

MADDE 34 –(1) Gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin hükümler, Gümrük Kanunu kapsamında tatbik edilen para cezaları için de uygulanır.

(2) Para cezalarının geri verme veya kaldırma talepleri, Gümrük Kanununda gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin süreler içerisinde, Gümrük Yönetmeliğinin ek-78'inde yer alan Geri Verme veya Kaldırma Başvurusu Formu ile para cezasını veren gümrük müdürlüğüne yapılır. Geri verme veya kaldırma talebi ile re'sen geri verme durumlarına ilişkin gerekli değerlendirmeler, Gümrük Yönetmeliğinin 500 üncü maddesindeki limitlere göre yetkili gümrük müdürlüğü, gümrük ve ticaret bölge müdürlüğü veya Bakanlık tarafından yapılır. İdari para cezalarının geri verilmesine veya kaldırılmasına karar verilmesi durumunda düzenlenecek bir geri verme veya kaldırma kararı ile işlemler sonuçlandırılır.

Re'sen geri verme veya kaldırma işlemleri

MADDE 35 –(1) Kontrol ve denetlemeler sonucunda fazla alındığı tespit edilen gümrük vergileri veya para cezalarına ilişkin olarak yapılacak re'sen geri verme veya kaldırma işlemleri Gümrük Yönetmeliğinin 502 nci maddesi doğrultusunda gerçekleştirilir.

Dolaşım belgelerinin yanlış düzenlenmesi durumunda yapılacak kaldırma işlemi

MADDE 36 –(1) Gümrük Kanununun 198 inci maddesinin dördüncü fıkrası hükmü uyarınca, Türkiye ile idari iş birliği anlaşması bulunan bir ülkeden tercihli tarife kapsamında ithal edilen eşyaya ait dolaşım belgesinin karşı ülke idaresince yanlışlıkla onaylandığının tespit edilmesi durumunda, yükümlünün, herhangi bir ihmalinin bulunmadığını ve gümrük mevzuatının gerektirdiği yükümlülüklerin yerine getirilmesinde tüm özeni gösterdiğini ispat edebilmesi şartıyla, tercihli tarife uygulanması nedeniyle alınmayan veya tahakkuk ettirilmeyen vergiler sonradan istenmez.

(2) Bu durumda yapılacak tespitlerde, karşı gümrük idaresince yapılacak yazışmalar ile dolaşım belgesinin sehven onaylanmasının, ihracatçının verdiği yanlış bilgilendirmeler hariç, karşı ülke gümrük idaresinin bir hatasından kaynaklandığının belirlenmesi ve yükümlünün gümrük işlemlerinin yürütülmesinde gerekli özeni gösterdiğinin ve herhangi bir ihmali veya kusurunun bulunmadığına ilgili gümrük idaresi tarafından karar verilmesi gerekir.

Menşe veya dolaşım belgelerinin sonradan verilmesi durumunda yapılacak işlemler

MADDE 37 –(1) Menşe ve dolaşım belgelerinin sonradan ibraz edilmesi sebebiyle geri verme talep edilmesi halinde ilgili gümrük idaresi tarafından;

a) Geri verme veya kaldırma başvurusu formu ekinde yer alan dolaşım veya menşe belgelerinin, geri vermeye konu eşyaya ait serbest dolaşım giriş beyannamesinin tescil edildiği tarihte söz konusu eşyanın tercihli tarife uygulamasından yararlanabilir durumda olduğunu ispatlar nitelikte olup olmadığı,

b) Dolaşım veya menşe belgelerinin özellikle geri vermeye konu eşya için düzenlenip düzenlenmediği,

c) Geri vermeye konu eşyanın tercihli tarifeden yararlanabilmesi için gerekli tüm şartların sağlanıp sağlanmadığı, hususları kontrol edilir.

(2) Birinci fıkranın uygulanmasında, yükümlüden dolaşım veya menşe belgelerinde yer alan eşyanın geri vermeye konu eşya ile aynı eşya olup olmadığının ispatı amacıyla ilave bilgi ve belgeler istenebilir.

Geri verme veya kaldırmaya konu edilemeyecek talepler

MADDE 38 – (1) Geri verme veya kaldırma talepleri;

a) Menşe ve dolaşım belgelerinin mahreç ülkeler nezdinde sonradan kontrole tabi tutulmasına karşın ilgili mevzuatında öngörülen süreler içinde sonuç alınmaması,

b) Menşe ve dolaşım belgelerinin sonradan ibrazının öngörüldüğü haller hariç, vergilendirmeyi doğrudan etkileyen diğer belgelerin sonradan ibrazı,

c) Kıymet kriterli gözetim uygulamalarında, yükümlünün kendi isteğiyle ilgili gözetim tebliğinde belirlenen eşik kıymet üzerinden beyan yapılması, hallerinde reddedilir.

Geri verilecek verginin muaccel hale gelen borçtan mahsup edilmesi

MADDE 39 –(1) 6183 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrası doğrultusunda yapılacak işleme esas olmak üzere, geri verilmesi gereken amme alacakları ile ilgili olarak gümrük idaresine yapılacak başvurular, geri verme talepli veya geri verilmesi gereken amme alacağının Bakanlığımıza muaccel hale gelmiş borçlarına mahsup edilmesi talepli olması gerekir. Bu nedenle, geri verme başvurusu yapanlardan, Bakanlığımıza

kesinleşmiş borcu olup olmadığı hususunda ek-9'da yer alan örneğe uygun bir yazı ile bildirimde bulunmaları istenir.

(2) Gümrük idaresince geri verme yapılabilmesi için, yükümlünün 6183 sayılı Kanun kapsamında gümrük idarelerine muaccel hale gelmiş borcunun bulunmaması gerekir.

(3) (Ek:RG-17/2/2018-30335) 6183 sayılı Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrası doğrultusunda, amme alacağının geri verilmesinde gümrük idaresince öncelikle yükümlünün Bakanlığa bağlı tahsil dairelerine olan muaccel borçlarına mahsup yapılır, mahsup sonrası kalan bir tutar bulunması halinde ise bu tutar, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine olan muaccel borçlarına mahsup edilir.

(4) (Ek:RG-17/2/2018-30335) Yükümlü tarafından borç durumunu gösteren belge talebinde bulunulması halinde bu talep, belge talebinin yapıldığı gümrük idaresince karşılanır.

Gerı verilecek tutarın yükümlüye ödenmesi

MADDE 40 –(1) Alınacak geri verme kararları ile ilgili olarak gümrük idarelerince saymanlık müdürlüklerine yapılacak bildirim üzerine ödenecek tutarlar, 39 uncu maddedeki mahsup halleri hariç, asıl yükümlüye ait olan banka hesap numarasına aktarılır.

İndirimli vergi oranının uygulanmasının talep edilmemesi

MADDE 41 –(1) Tarımsal mali yükler dışında kalan ithalat vergileri oranlarının serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinden sonra, fakat eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin ödenmesinden veya teminata bağlanmasından önce indirilmesi ve indirimli oranın uygulanmasının beyan sahibi tarafından talep edilmemesi halinde, indirimin talebe bağlı olması ve zorunlu olmaması nedeniyle Gümrük Kanununun 211 inci maddesinin uygulanması mümkün değildir.

Yargı kararlarının uygulanması

MADDE 42 – (1) 2577 sayılı Kanununun 28 inci maddesine göre, idari yargı merci kararlarının idareye tebliğinden itibaren otuz gün içinde idarece yerine getirilmesi gerekmektedir. Buna göre, gümrük idarelerince tahsil edilen vergilerin veya para cezalarının geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin olarak idare aleyhine açılan davalarda mahkemelerce verilen kararlarda geri vermeyi gerektiren hüküm bulunması halinde, Gümrük Yönetmeliğinin ek-78'indeki form ile müracaat edilmesi beklenilmeksizin ve Gümrük Yönetmeliğinin 500 üncü maddesinde belirtilen limitler dikkate alınmaksızın, ilgili mahkeme kararı gerekçe gösterilerek düzenlenecek bir karar ile otuz gün içerisinde geri verme veya kaldırma işlemleri sonuçlandırılır.

Kanun veya BKK ile getirilen muafiyet hükümlerinin uygulanması

MADDE 43 –(1) Kanun veya Bakanlar Kurulu Kararı ile getirilen muafiyetlerin kanun veya kararın yürürlük tarihinden önceki işlemleri kapsamı halinde, Gümrük Yönetmeliğinin ek-78'indeki form ile müracaat edilmesi beklenilmeksizin ve Gümrük Yönetmeliğinin 500 üncü maddesinde belirtilen limitler dikkate alınmaksızın, ilgili yasal hükümler gerekçe gösterilerek düzenlenecek bir karar ile geri verme veya kaldırma işlemleri sonuçlandırılır.

Fer'i alacakların geri verilmesi

MADDE 44 –(1) Tahsil edilen asli amme alacağının geri verilmesine karar verilirken buna bağlı olarak tahsil edilmiş olan fer'ilerinin de geri verilmesi gerekmektedir.

ALTINCI BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Yetki

MADDE 45 –(1) Bu Tebliğin uygulanmasını temin etmek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, özel, istisnai ve zorunlu durumlar ile bu Tebliğde yer almayan hususları inceleyip sonuçlandırmaya Bakanlık yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 46 –(1) 22/4/2011 tarihli ve 27913 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tahsilat İşlemleri Gümrük Genel Tebliği (Seri No:1) yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 47 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 48 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

Tebliğin ekleri için tıklayınız

Tebliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	21/1/2014	28889
Tebliğde Değişiklik Yapan Tebliğlerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	19/6/2021	31516
2.		
3.		